



פרשת ראה

צדקה מברכת ומעשירה את ממונו ושומרת מחוליים –

עשר תעשר עשר בשביל שתתעשר

כתוב לא תאמץ את לבבך ולא תקפץ את ידך כי פתח תפתח את ידך לו והעבט תעביטנו די מחסרו אשר יחסר לו האור החיים הקדוש אומר המילה "כי" היא באה לתת טעם לפסוק הקודם שנאמר בו שלא תאמץ את לבבך ולא תקפץ את ידך וכיצד פסוק זה בא לתת טעם כן לתת צדקה ומסביר אור החיים ואולי שתכוון לומר על דרך שנאמר במשלי (פרק י"א) "יש מפזר ונוסף עוד", כלומר שעל ידי שמפזר לצדקה, נוסף לנותן עוד כסף כי על ידי פותח את ידו פותחים לו שערי שפע, וזהו הטעם "כי פתוח תפתח" כלומר הטעם שתורה אומרת שלא תאמץ את לבבך וכו' כי פתוח וכו' היינו אל תאמץ את לבבך כיוון שאם אתה תפתח את ידך, איך עושה אלא הלוואה דוקא ותכף ה' ישלם לך בתוספת מרובה, ומשום כך אל תאמץ את לבבך כיון שרק תרוויח ותצליח. עכ"ל האור החיים אומר לנו שאדם נותן לעני זה כאלו הלוואה עם תשואה גבוהה שכביכול הקב"ה ערב לה' שהכל ישולם כמו שכתוב "מלווה ד' חונן דל וגמולו ישלם לו" והקב"ה יחזיר תכף את הסכום שנתן ועוד תוספת מרובה רואים מדברי האור החיים שצדקה רק מברכת ומעשירה את האדם

וכן כותב הטור יורה דעה סימן רמ"ז וזה לשונו **"עוד כי הדבר בדיק ומנוסה כי בשביל הצדקה שנותן לא יחסר לו אלא אדרבה תוסיף לו עושר וכבוד"**

כותב שולחן ערוך הלכות צדקה יו"ד סימן רמ"ז סעיף ד **"הצדקה דוחה את הגזירות הקשות, וברעב תציל ממות, כמו שאירע לצרפתי ומוסיף הרמ"א והיא (הצדקה) מעשרת,** כתוב במשלי **צדקה תציל ממות** ק"ו משאר חוליים שתציל את הנותן

מובא במס' אבות פ"ה משנה יג ארבע מדות בנותני צדקה: הרוצה לשיטתו ולא יתנו אחרים עינו רעה פְּשֵׁל אַחֲרַיִם, לכאורה לא מובן מדוע רק הוא רוצה לתת צדקה ולא יתנו אחרים מה מפריע לו שיתנו גם אחרים כותב רבנו עובדיה מברטנורא וז"ל **דיוע שהצדקה מעשרת** ואינו רוצה שאחרים יתעשרו. אלא רק הוא

כותב הרמב"ם הלכות מתנות עניים פרק י" ה"ב: לעולם אין אדם מעני מן הצדקה ואין דבר רע ולא היזק גלגל בשביל הצדקה שנאמר והיא מעשה הצדקה שלום

ובפרט אם מעשר מממונו כפי שמובא בפרשה עשר תעשר את כל תבואת זרעך התוסי' במסכת תענית דף ט מביא שמילה "כל" בא לרבות לעשר את ממונו

כתב באורחות חיים לרא"ש להפריש מעשר מכל רווח שה' נתן לו, ומביא רבינו משה כלפון הכהן שכל מי שהקפיד על מעשר ראה ברכה בממונו ובביתו

מסופר: שמעתי ממרן הרב מאיר מזוז שליט"א לפני כ-25 שנה שבא אדם לרב שליט"א וסיפר לו שהמצב הכלכלי שלו לא טוב הוא עובד בליטוט יהלומים ומשתכר רק 3000 ₪ בחודש שמונה שעות עבודה ומלאכה והפרנסה קשה לו, ביקש שהרב יעץ לו עצה מה לעשות אמר לו הרב שיפריש מעשר כספיים כל חודש מאה או יותר אדם לרב עם משכורת זו אני בקושי מסתדר במצב זה איך אני גם יפריש 300 ₪ מעשר כספיים אמר לו הרב בכל זאת תפריש והוא שמע לרב וכל חודש הפריש מעשר והמשכורת גדלה והוא הפריש בהתאם למשכורתו שגדלה עד שהגיע ל-8000 ₪. ועבד בפחות זמן כיון שעבודת ליטוט היהלומים היא בקבלנות, הוא מצא טכניקה אך ללשט מהר וכך השתכר פי שלוש כמעט וסיים את העבודה בשתיים במקום בארבע אחר הצהרים זה השכר בעוה"ז בעולם הבא עין לא ראתה אלוקים זולתך

וכן בזכות צדקה זוכה לבנים טובים, [וזה גם סגולה לפרי בטן ולבנים] **לכנראה במסכת בבא בתרא דף ט:** אמר רבי יהושע בן לוי אמר לו הרגיל לעשות צדקה זוכה הוי"ן לו בנים בעלי חכמה בעלי עושר בעלי אגדה בעלי חכמה ואומרת הגמרא שם זכה הלא פרוש לרעב לחמץ היינו שאם זכה תורם מכספו לעניים ואם לא זכה יתקיים בו המשך המשך הפסוק ועניים מרודים תביא בית – עניים מרודים מסביר רש"י שהכוונה לרומאים שאומרים תמיד הב ה, תן תן מס אמר להו רבא לבני מחוזא בבקשה ממכם שאחד יוציא צדקה ויעשה [ידאג וישכנע] את תבירו בצדקה כדי שיהיה לכם שלום שהמלכות ולא [שם לא] יקחו את ממונכם רואים שצדקה שומרת על כספו שלא יהיה לו בעיות עם מטיסים וארגונות

מעשה באברך שאשתו כמה חודשים חיפשה עבודה ולא מצאה ומתפרנס רק בכ-2000 ₪ מהכולל אמר לו הרב תקפיד לעשר את כספיך אמר האברך לרב גם ככה אני לא מצליח

לסיים את החודש, אמר לו הרב בכל זאת תעשר ותראה ברכה ואכן שמע לרב לאחר שבועיים אשתו מצאה עבודה המכניסה יפה. ולבסוף קנה דירה במחיר מצויא והיום יש לו גם רכב חדש **וכן אברך** אחר אמר לרב שאין לאשתו עבודה מעל שמונה חודשים אמר לו הרב תחייב שאם אשתך תמצא עבודה תפריש מעשר למשך שנה אמר לא האברך שנה זה קשה אמר לו הרב לחצי שנה אמר לו קשה אמר לו לשלושה חודשים אמר לו זה מסכים הרב דיבר איתו בלילה בבוקר אשתו מצאה עבודה אם כי לא בסכום גבוה כפי התחייבותו למעשרות חודש ראשון הפריש מעשרות חודש שני הפסיק לעשר ומיד אשתו היתה לה איזה בעיה רפואית והפסיקה לעבוד

א"ר יוחנן מאי דכתיב **(משלי יט-ז)** מלוה ה' חונן דל אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו כביכול עבד לזה לאיש מלוה א"ר חייא בר אבא רבי יוחנן שתי צדקות אחת שמצילתו ממותה שמונה וצורת הצדקה שנותן לא ידע למי נותנה והמקבל לא יודע ממי קיבל וזה אפשרי על ידי שיתן לקופה של צדקה כללית שהגבאי לוקח את הכסף ומעביר לשני ואחת שמצילתו מדינה של גיהנם

מעשר כספים שומר על כספו כתב החפץ חיים **זצוק"ל** בספרו אהבת חסד שמצוות המעשר היא גדולה יותר ממצוות צדקה בזה שאלו הנותנים צדקה יש להם רק מצוות צדקה. אבל אלו הנותנים מעשר בזה עושים שותפות עם הקב"ה שכל הרווחים שיש לאדם הם משותפים לו והקב"ה ומה יפה חלקם ומה נעים גורלם

מעשה באברך שנקלע לעניין מסובך של משפטים כספיים בסכום גדול מאוד, כשהלך למרן הסטייפלר נשאל האם הוא נותן מעשר מכל רווח, ולאחר ששנה בחיוב אמר הרב זצוק"ל אם הוא נותן מעשר לא יארע לו כל רע ושום נזק לא יהיה. וכך היה. כל עניין המשפטים ארך 7 שנים ובאופן בלתי טבעי חזר לו כל רכושו

וכבר הביאו שם [תנחומא ראה סימן יב ד"ה דכתיב]. **מעשה** באדם אחד שהיתה לו שדה המוציאה אלף מדות ומתפרנס ממנה אחר שהיה נותן מאה למעשר, ובשעת פטירתו אמר לבנו לעשות כן, ועבר על צויו, ובכל שנה שנה היתה פוחתת והולכת עד שלא הוציאה אלא המעשר ממה שהיתה למודה, ואמרו לו קרובי, עד עתה היית אתה בעל הבית והקב"ה כהן, ועכשיו הקדוש ברוך הוא בעל הבית ואתה כהן, שנוטל המעשר,

כתב רבינו יונה על המשנה באבות פרק ג משנה יג מעשרות סייג לעושר. שהרוצה להתעשר יתן מעשרות בעין יפה. ושלא יאמר אלף כורין איך אתן מאה למעשר והם שוין כמה אלא יתנם. כי השם ית' וית' נאמן לשלם לו כל מה שיתן ולהכפיל את השכר והוא אמת גם על פי הנסיון. וענין הצדקה הוא כמו המעשרות **ובהרבות צדקה יוסיף עושר על עשרו**. [וכותב שם שחייב לתת כפי יכולתו העני אם נתן מעט וזהו יכולתו יצא ידי חובה אבל העשיר אפילו נתן הרבה ויכול לתת הרבה יותר לא יצא ידי חובתו חייב לתת מעשר מכספו]

וכן כתב המאירי במסכת אבות פרק ג בענין מעשרות סייג לעושר מלח ממוון חסר וכאומרים ז"ל תענית ט. עשר תעשר עשר בשביל שתתעשר:

וכן הביא הרשב"ץ על משנה זו **שהצדקה מביאה עושר** ע"ש לכן תהיה עינו יפה לצדקה וירוויח עולם הזה והבא

מרן הרב חיים קניבסקי זצוק"ל שב ושונה את הדברים אז בימי הקרוונה, **שהז"ל הקדושים שנו כפלו ושילשו בדבריהם שהצדקה מצילה מכל פגע וסכנה ומהפכת גזר דינו של אדם ממוות לחיים**. ופרט מי שזקוק לרחמי שמים שיסגל לעצמו בלי נדר באופן קבוע להפריש מעשר מנכסיו

מרן רבינו החזון איש זצוק"ל הזהיר ביותר לתת מעשר כספים. על נתינת צדקה **ישנם אין ספור הבטחות וברכות בדברי הז"ל ויתר קדמוניו, החל מילדים וכלה בכסף, בריאות ושפע ברוח ובגשם, וגם על מעשר כספים ישנן הבטחות רבות, מלבד הבטחות העושר המובטחת בדברי הז"ל הקדושים,**

כפי שציטטת אחת לאחת מרן רשכבה"ג שר התורה בספרו 'דרך אמונה' (פ"י מהלכות מתנות עניים). **החזו"א אמר כי נתינת מעשר כספים גורמת להרבה פחות אסונות, מחלות ופגעים בבית.** "אנשים לא יודעים כמה צרות, מחלות ילדים וביקורי רופאים הם מונעים מעצמם בזכות הפרשת מעשרות כספים ונתינת צדקה הגונה", **אמר מרן החזון איש זצ"ל. דברים אלו מופיעים כבר במדרש רבה, ש"פתח הפתוח לצדקה – לא ייפתח לרופא".**

על הפסוק במשלי (יג, ח) **כִּפְרֵן נַפְשֵׁי אִישׁ עֲשֶׂרָו וְרָשׁ לֹא-שָׁמַע וְעָרָה:** מסביר רש"י עושרו של האדם הוא כופר עבור נפשו אם נתן צדקה ובלבד שלא ישמע עגרה היינו שכשנותן לעני אינו מביישו ועל הפסוק שם (יג, ז) **מתרושש והוון רב – מסביר רש"י וש מתרושש. ע"י שפיזר ונתן לאביונים והוון רב מוכן לו:**

שבת שלום ומבורך



הפריש קבוע 300 ₪ לצדקה והסתדר כלכלית

כבר מספר ימים שהדיון בין ר' ישראל ורעייתו נמשך, ועדיין לא התקבלה החלטה. הצדדים כבדי משקל, ההתלבטות קשה, ההכרעה מבוששת מלהתקבל על ליבם. לאחר ששוב עלו הצדדים השונים על השולחן ולא התקבלה החלטה, הוחלט לשאול שאלת רב, ולהביא את הצדדים להכרעת דעת תורה. ר' ישראל נכנס אל הרב, והחל לתאר את ההתלבטות: 'המצב הכלכלי לא קל, לא קל...!' אמר ונאנח בקולניות, 'המצב בחשבון הבנק נורא ואיום, מדי חודש בחודשו אני נקרע בין מינוס של 27,000 שקל למינוס של 32,000 שקל. כל זה כשמסגרת האשראי היא 30,000 בלבד, ואין חודש שאיני עובר אותו, ומקבל טלפונים נזעמים מהסניף...הוא שתק לרגע, ואחר כך הוסיף: 'לא שאיננו מתאמצים. הרי גם אני וגם רעייתי עובדים קשה מאוד לפרנסתנו, אך אין הקומץ משיביע את הארי - הוצאות הענק על חינוך, ביגוד, מזון ועוד. המצב פשוט בלתי נסבל, אני חי את הלחץ הזה כל העת...' - אמר ונאנח שנית. אז העלינו הצעה כזו: בעבר, הייתי מקפיד מאוד לתת מעשר כספים, כל חודש, כל הכנסה - היתה מעושרת כהלכה. אחר כך, ברבות הימים, התחלתי לדלג פה ושם, עד שפסקתי כליל. חשבתי לשוב להפריש 'מעשר כספים', כי הרי אנו מובטחים שמצוה זו ותחתית את שערי השפע! מצד שני - הרי במצבי הנוכחי לכאורה אני פטור ממעשר כספים, הרי אני במצב דחוק ולא מצליח לסגור את החודש. האם אני חייב במעשר כספים? הרב אפרים ליפסקי שליט"א, המספר סיפור זה בפרו 'בשביל שתתעשר' ובפניו הובאה השאלה, נאנח בהשתתפות כנה. אכן, יהודים כה רבים מתקשים בפרנסתם, לא מצליחים לסגור את החודש, לא מתמודדים עם ההוצאות הקבועות, קל וחומר עם החריגות. הוא חקר ודן בפרטים, העלה על הכתב מסקנות מההכנסות וההוצאות, ופסק, שבהסתמך על קביעת ההלכה, אין ספק כי ר' ישראל פטור ממעשר כספים, חד וחלק. 'ובכל זאת', הוסיף, 'שאלה כשאלתך כבר נשאל היחזון איש' זצ"ל, כשהגיע אליו יהודי ואמר שהוצאותיו כה רבות והכנסותיו כה מעועטות, והיחזון איש פסק כי הוא פטור ממעשר כספים. אך היחזון איש הוסיף ואמר לו: 'ואף על פי שאתה פטור, דע לך שלא תפסיד אם תיתן, ממעשר כספים לא מפסידים!' - קבע היחזון איש, ונוכח להסתמך על דבריו ולומר שסביר להניח, שלמרות שאתה פטור, אך אם תתרום ממעשר כספים - לא תפסיד מן, רק תרוויח! לפיכך, המשך הרב, 'לאחר שעיינתי היטב בפירוט הוצאותי והכנסותי, ניתן לקבוע כי שיעור המעשר כספים המינימלי עבורך הוא היית חייב להכתיב - הינו 300 שקלים. אני מציע שבמשך שלושת החודשים הקרובים תקפיד להפריש 300 שקל לחודש, זה הכל. 300 שקל באופן קבוע, נסיון של מעשר כספים. הבה נבחן את הדברים בעוד שלושה חודשים, נראה מה קרה בחשבון הבנק ובמצבך הכספי במהלך תקופת הנסיון הזו!' ר' ישראל התרצה, חזר לביתו וסירר לרעייתו את דבריו הרב. בשמחה רבה ובהתרגשות גואה ניגשו לקופת הצדקה, ושלשלו לתוכה 300 שקלים, טבין ותקילין. הם חשו זכות עצומה להתאמץ ולהפריש סכום זה, ונתנו אותו בשמחה ובטוב לבב, בציפיה לרחמי שמים. אותו חודש חלף, וכך עשו גם בחודש הבא, וגם בחודש שלאחריו. בכל חודש ניגשו לקופה, ותרמו מהכסף שאין להם 300 שקלים, מעשר כספים. נכון, הם לא מחויבים בכך. אבל הם רוצים, רוצים ומאמינים! בחלוף שלושה חודשים, ר' ישראל לא הגיע לבשר דבר. אך כעבור חצי שנה, בסיום השיעור היומי לעת ערב, נעמד וביקש את זכות הדיבור. בלב נרגש ועיניים דומעות ביקש את האזנת חבריו לשיעור, ואז סיפר את סיפורו האישי: 'מורי ורבותי, אני חייב לחשוף תגלית מרגשת, שאני בעצמי הגיבור שלה. היא זה לפני כחצי שנה, נכנסתי אל הרב להתלבטות קשה: הואיל ומצבי הכספי נרע סביב מינוס של כשלושים אלף ש"ח, האם אני חייב במעשר כספים או לא. הרב למד את התיק הכספי שלי על בוריו, ופסק שאיני חייב במעשר כספים, אך בכל זאת הציע לנסות לתת לתקופה קצובה של כשלושה חודשים. ומה אומר ומה אדבר...פניו קרנו, עיניו נצצו בהתרגשות, ודמעות לחות הרטיבו את זקנו, ואז המשיך: 'ראיתי בחוש את יד השם, ראיתי בעיניים את הבטחתו המופלאה של בורא עולם, את עוצמת השותפות עמו בחשבון הבנק האישי שלי. היום עברה חצי שנה מאז, חשבונות הבנק שלי בפלוס של אלפים שקלים, 2000 שקל בפלוס! - מי היה מאמין! הוא כחכח מעט בגרונו במבוכה והוסיף: 'בחצי השנה האחרונה, הבית שלי מתנהל באפס תקלות, אפס תקלות. אף בנד לא נקרע בטרם עת, אף מכונה חשמלית לא הוצרכה לתיקון, השיניים של כולם בריאות ותקינות. לא יאומן כי יסופר - לא הרווחתי עוד אגורה שחוקה מעבר לרגיל, פשוט סל ההוצאות הצטמצם משמעותית, בלי שהרגשנו בכלל! ומה! סיים את דבריו הנרגשים באמירה ברורה ונוקבת: 'נכון, לא הייתי חייב, אבל הוכח לעיניי שמעשר כספים הוא לא הוצאה, אלא פשוט הכנסה! הכנסה כספית מובטחת, בשיעור של פי כמה וכמה מההוצאה! בורא עולם הוא השותף הטוב ביותר שיכול להיות, כשאתה מעניק לו חלק מהרווחים - הוא משיב לך שבעתיים! ודבריו של ר' ישראל, ראוי שיעמדו לגד עינינו. לא תמיד זה קל, חישבו ההכנסות בדייקנות והמעקב הצמוד דורשים זמן וטירחה, ולא פעם - המצב הכספי דחוק בלאו הכי, אף אחד לא מחפש להוסיף הוצאות. אבל מעשר כספים הוא לא הוצאה, מעשר כספים הוא הכנסה: הפרשת מעשר כספים מבטיחה רווחה כלכלית, מבטיחה את הפרנסה, מכניסה את בורא עולם כשותף משפיע וקובע בחיי הפרנסה שלנו, ואין גבול ליכולותיו להשפיע עלינו שפע טובה וברכה! הבה נאמץ את מצות מעשר כספים בכל ליבנו, להקפיד ביתר שאת על הפרשת 10 אחוז מכל רווח כספי, לא לדחות, לא להתפשר, לשמוח בכל עת שאנו יכולים להפריש 10 אחוז מרווחינו לטובת מטרות העומדות בקריטריוני השותפות, לטובת הכנסת בורא עולם כשותף פעיל בחיינו. ואז - יחזו עינינו וישמח ליבנו, בפתחת שערי הפרנסה בפנינו ועושר ורווחה ישררו באהלנו!

עשה עסק עם הקב"ה נתן את המעשר לפני שזכה בעסקה, הרב לסרי סיפר על בעל עסק שכל פעם שהיה חסר כסף לסמינר של ערכים היה מתקשר אליו שואל אותו מה הסכום ובעל העסק היה נותן לו, שאל אותו הרב לסרי איך אתה נותן כל כך הרבה אמר לו אני עושה עסקה עם הקב"ה אני עושה הפוך תורם 100,000 ₪ לפני שהרווחתי ואומר להקב"ה שתשלח לי מיליון ₪ ואמר שזה עובד

בזכות החזקת תורה זכה ללמוד בשמים בין גדולי החכמים

רב חיים מוולוז'ין שהיה מגדולי תלמידי הגאון מוולוז'ין ישב פעם בישיבה עם תלמידיו ומסר שיעור בענין שעטנו והתקשו מאד באיזה נושא. הרב סיים את השיעור בלי להשיב על כל השאלות. בלילה חלם חלום ובחלומו בא אליו איש שאומר לו "בא ללמד את העמוד גמרא שבו התקשטם היום". הרב לומד איתו והאישי מסביר לו בצורה הכי ברורה את כל העמוד ומשיב לו על כל שאלותיו. הרב עומד מופתע ושואל אותו " אני זוכר אותך, היית חייט פשוט בקושי יודע קרוא ספר, איך אתה יודע להסביר גמרא כ"כ מסובכת בצורה כ"כ ברורה? " עונה לו האישי " נכון אבל מנהג טוב היה לי : מונח היה על שולחני באופן קבוע קופת צדקה שלתוכה הייתי מפרש 50% ממה שאני מהרווחתי והייתי תורם את זה לתלמידי חכמים בעיר בכדי שיוכלו לשבת וללמוד, ובזכות זה, אני היום בעולם האמת זוכה ללמוד עם גדולי התלמידי חכמים ולהבין את כל הסיגיונות".

הפריש 3% ולא 10% והפסיד בדיוק 7%
היה איש אחד שהיה מאד מקפיד להפריש מעשר מכל רווחיו. יום אחד הוא עשה עסקה גדולה מאוד והיה קשה לו להפריש 10% ממה שהרוויח, אחרי הרבה התלבטויות הפריש רק 3%. לאחר זמן קצר בהליכתו לעבודה, נפל ושבר את הרגל. האישי מספר לאחר החלמתו שבחישוב העלויות של כל הטיפולים, תרופות והפסד ימי העבודה, הדבר עלה לו 7% מהעסקה הגדולה, בדיוק הסכום שלא הפריש. הוא הסיק מזה או לתת מעשר או להוציא את הכסף בין כה על הוצאות רפואיות

החזון איש - תקפיד על מעשר והפלה רעה. ויעיתך לא תפיל יותר
היה אישה אחד אשר עברה הפלה. כאשר שוב הרה, היא ובעלה מאד פחדו שוב מהפלה. כאשר נכנסו לחזון איש לקבל עצה, אמר להם: "אם רק תקבלו על עצמכם לקיים מצוות מעשר ולתת צדקה, הכל יעבור בשלום", ואכן לאחר כמה חודשים, היא ילדה בן, והחזון איש שימש כסנדק.

בזכות הצדקה הכפיל ושילש את ברכת הרב.
פעם אחת בירך הצדיק רבי מנחם מנדל מרימינוב ז"ל יהודי ב'פרנסה טובה', והלה התעשר עושר רב, בקנה מידה בלתי נתפס. באו גדולי התלמידים אל רבם ושאלו: "מדוע נתן הרבי את כל הכסף העצום הזה רק ליהודי אחד? סכום כזה מן הראוי היה שיתחלק בין כמה וכמה אנשים."? ענה ואמר: "אני לא נתתי לו את כל העושר העצום הזה! אני נתתי לו רק את הברכה, והוא, במעשיו, הגדיל והעצים את הברכה עד לממדים כה גדולים."!פירוש הדברים: שאדם זה השכיל לעשות צדקות בכספו. ככל שגדלה הברכה - כך גדלו תרומותיו לצדקה. הוא לא הסתפק בצדקות שנהג בעבר. וכיון שהוא הגדיל את הנתניה שלו - באותה מידה הגדילו לו משמים את ה"נתניה" המגיעה משם. בריבוי מעשי הצדקה שלו, הוא זה שהעצים והרבה את הברכה, עד לעשירות המופלגת לה זכה. לא הגיוני שאדם שהפריש סכום מסויים לצדקה, בתקופה בה הרוויח אלף, ייתן את אותו הסכום לצדקה בתקופה בה הוא מרוויח עשרת אלפים... אף הוא לא משכיל להרבות את הצדקה והצדקה שלו נשארה "עומדת" על אותו סכום - גם משמים לא יעצימו לו את הברכה! אבל אם הוא יודע שמאלף מפרישים מאה, וכשהשם נתן ברכה ויש עשרת אלפים, מפרישים אלף, הברכה שבמעונו "מתפשטת ומתרחבת" ולא נותרת כפי שהיתה. וזה מה שאמר הצדיק לחסידיו: אותו אדם שהתברך ממני, הוא זה שהשכיל לדעת איך להעצים את הברכה. ההעצמה לא באה ממני

מעשר מביא ברכה לא אחת עמדת משתומם מול מעשי צדקה נפלאים, בהם ראו הנותנים - עין בעין - את התגשמות הבטחה לברכת פרנסה ועשירות, הנה אחד מהם: הגיע אלי חתן שהתחנך לא מכבר, ובדיו מעטפה. כבוד הרב", כך אמר לי, "במעטפה יש את כספי המעשר מהכספים שקיבלנו לחתונה. אני מעוניין, בלי נדר, להקפיד על 'מעשר כספים'". אמרתי לו: "הרי אני מכיר אותך. דירה אין לך. פרנסה אין לך. צרכים מינימאליים לבית עדיין חסרים לך. מדוע לא תשתמש בכספי המעשר לצרכי קיומך."? רבי! אני מעוניין בכל לבי לקיים מצוות מעשר כספים. ובאשר לצרכי הפרטיים - השם גדול!", אמר ונתן את תרומתו הנכבדה. כעבור חודש ימים הוא שב אלי. מעטפה נוספת בידו ואמר: "כבוד הרב! במעטפה יש את כסף המעשר ממתנה נוספת שקיבלנו זה עתה. אחד הדודים שהשתתף בחתונה, שלח רק עכשיו את מתנתו לחתונה". "אומר לרב את האמת", הוסיף. "לא הבנתי מדוע הדוד הזה לא הביא מתנה לחתונה, אבל דנתי אותו לכף זכות, כנראה משום איזושהי סיבה מוצדקת... כבר 'התייאשתי' ממנו... והנה כעבור חודש מהחתונה הוא הגיע אלי, מתנצל כולו על האיחור, ובידו מעטפה. משפתחתי את המעטפה, גליתי שיש בתוכה בדיק את אותו הסכום שנתתי לכבוד הרב כימעשר כספים בפעם הקודמת, סכום שהוא מעל ומעבר למה שציפיתי לקבל ממנו. את המעשר ממנה הבאתי עתה"אדם שנותן - נותנים לו. הכל חוזר בחזרה, ובגדול. זה החלט דבר לא פשוט לא קל. אך טבעי הוא שכלל אחד יש את החשבונות שלו: "גם לי אין פרנסה"; "אני נצרך לא פחות ממנו"; "אני חוסך כל פרוטה לקנות לעצמי דירה, איך אני יכול לתת...". וכדומה. דרושה עבודה כדי לשנות את המבט, לשנות את התפיסה. להפנים שלעולם - אבל לעולם - לא מפסידים מלתת. ולא רק מלתת, אלא גם "מלתת ולחזר ולתת" רק מרוויחים!אדם שנותן צדקה, וגומל חסד בממונו, מביא את עצמו למצב שהחסד "רודף" אחריו, ורוצה "להדבק" בו... ועדיין - גם מי שניחן בלב טוב שרוצה לתת - צריך להתפלל להשם שיכוון אותו לתת למקומות הנכונים, למקומות של תורה וקדושה

[א] כתב האר"י נטילת ידיים, שיעורה כל היד שהוא חמש אצבעות והכף עצמה עד פרק הזרוע, ולאחר נטילה יגביה ידיו למעלה עד כנגד ראש, ולפחות עד כנגד שתי הפנים שבו כי גם הפנים מכלל הראש ובזמן הגבהתם תכניס המרפק לפנים ולא יצאו מרוחב מהגוף על פי הסוד :

[ב] יקפיד לברך על נטילת ידיים אחר הנטילה קודם הניגוב, ואם התחיל לאכול לא יברך, ואפילו לאחר הניגוב לא יברך אלא טול ידיו שנית ויברך ולא נקרא ברכה שאינה צריכה אך קודם שיטול יגע בבשרו בידיו ויטמאם. לא יברך בהיותו מנגב ידיו כמנהג המון העם, שהרי אסור לעשות עסק אפילו כל הנהגה בשערי שמברך

[ג] יגב ידיו היטב קודם שיבצע שהאוכל בלא ניגוב ידים כאלו אוכל לחם טמא, ויש מחמירין אפילו בנוטל ידיו בבת אחת ושוף עליהם רביעית בבת אחת עם כל זה צריך נגוב קודם אכילה, ולא ינגב ידיו בחלוקה דקשה לשכח: [ט] אם עשה צרכיו ורוצה מיד לאכול, יטול ידיו לעשיית צרכיו ויברך אשר יצר, ואחר כך יגע בידיו במקומות המכוסים בגופו, ואז יטול ידיו ויברך על נטילת ידיים, אבל אי אפשר לעשות נטילה אחת לשתיהם שנטילת בית הכסא צריכה ג' פעמים בסירוגין ונטילת ידיים לאכילה צריכה ג' פעמים רצופין בזה אחר זה, ואם דחוק וממהר, יטול ידיו בסירוגין ג' פעמים ויכוין בנטילה זו אדעתא דהכי שרוצה לאכול ויברך על נטילת ידיים והמוציא, ואחר שיאכל כזית של המוציא יברך אשר יצר. **א.ה יכול לטול לבית הכסא ללא כלי כפי דעת הרבה פוסקים ומרן הרב עובדיה זצוק"ל ואז יטול ידיו לאכילה**

[י] האוכל צריך נטילת ידיים אפילו אם אחר מאכילו והוא אינו נוגע במאכל, ואסור להאכיל למי שאינו נוטל ידיו, וכן אסור ליתן לאכול למי שיועד בו שאינו מברך, על כן בעל הבית שמביא פת לבני ביתו ויועד שאין מברכין ואין עושין נטילת ידיים הרי קולר העוון תלוי בצוארו, וכן אם יבא עני לביתו לבקש לחם ויועד בו שאינו מברך ואינו נוטל ידיו, הרי זה עושה איסור במקום מצוה ועל זה ידיו הדווים :

[יא] צריך שיהיה בכלל ידיו הדיינים שבעה ועשרים דה"ס (86 סמ"ק) מים, ואם לא היה בכלל רביעית ושפכם על ידו וחזר והביא מים והשלים, ידיו טמאות ואין לו תקנה אלא עד שינגבם ואז יחזור ויטיל עליהם מכלי שיש בו רביעית מים :

[יב] יקפיד הנוטל ידיו להיזהר שלא יפסוק הקילוח עד שיטול כל היד בבת אחת שתסתכה כל היד במים שלא יסאר אפילו מקצת ממנה שלא יתלחח במים, ודבר זה מצוי הרבה שלפעמים שופך על היד מים רבים ועם כל זה ימצא מקום קטן ביד שלא נאחו בו המים ונשאר יבש ממש :

[יג] נטל מקצת ידו ונגבה, וחזר ונטל הנשאר בידו הרי ידו טמאה כמו שהיתה, ואין נטילה לחצאין אם אין על מקצת שנטל טופח על מנת להטפוח :

[יד] מי שיש לו מכה ועליה תחבושת אין צריך להסירה בשעת הנטילה, ורק יזהר ליטול ידיו מרביעית מים בבת אחת, שאם לא כן המים שעל הרטיה יחזרו ויטמאו את היד. **ה"ע אם הרטיה של בד אינה על מקום המכה ממש אם יכול יוצאה ויטול ואם לוו לא יברך כיון שאינה מונחת על מקום המכה אם ידו מלאה פעמים יטול רק ידו השנייה ויברך**, ואם באמצע השלחן הסיר הרטיה או נפלה צריך לחזור וליטול כל היד שאין נטילה לחצאין :

[טו] אם נטל ידו וראה שיש מקום בכף ידו שלא הגיעו מן הנטילה יטול שנית ואם אין לו יותר מים לנטילה כדי שיטול פעם שנית, יזהר שלא ישפף הידיים, שאם ישפף יטמא כל ידיו מחמת אותו מקום שנשאר בלא מים וימתין עד שתתנגב מאליה שלא ינגבה במטפחות, והרי זה יוצא ידי חובת נטילה בשעת הדחק כמאן דאמר הסבורים דסגי עד האצבעות, ויברך על נטילת ידיים בלא שם ומלכות, ורק ירהרר בשם ומלכות **[יכול לברך בדיעבד כשאין לו מסיפק מים לכל היד]** :

[טז] אם נטל ידו אחת ונגע בחברתה שלא נטל אותה עדיין, או נגע בידיו אדם אחר שלא נטל ידיו, ואפילו תינוק בן יומו בידיו הרי נטמאו ולא מהני להו נטילה אלא עד שינגבם תחלה ויחזור ויטלם, אך לא יברך פעם שנית, ואפילו נטל שתי ידיו ולא נזהר לשפוף רביעית על כל אחת בבת אחת ושפף יד בחברתה נטמאו ידיו, ואין לו תקנה עד שינגבם ויחזור וינטלם בלא ברכה :

[יז] יש אנשי מעשה שמקדקין שאדם אחר נוטל ידיהם, מפני שלפעמים אם לא שפך רביעית על ידו האחת אז כשיבא ליתן מים על ידו האחרת יהיה צריך להשפיל ידו, ואז חוזרין המים שחוץ לפרק ומטמאין את היד. **ה"ע כיום שנוטלים רביעית אין צריך לחוש בפרט שנוטלים ג' פעמים**, ועוד חוששין שמת בנתינת הכלי מיד ליד נוגעת היד שנטול ביד שלא נטל ותטמא, ועוד חוששין מחמת הלחוח שנטמא בנגוע ביד שאינה נוטל ומטמא אחר כך את הנטולה כשאוחזת באוזן הכלי, על כן מוכרח ליטול בעצמו ישים לבו להישמר בכל אותם החששות שלא ישגה בהם ובחששה האחרונה שהיא בעבור הלחוח הכלי יזהר לאחוז פעם השנית במקום חדש, ואם אי אפשר לו בכך יש לסמוך על המקילין שאומרים המים שבאוזן הכלי או בדופני הכלי אין מטמאין בנגיעת יד שאינה נטולה :

[יח] מי שהיה במדבר או במקום שכנה ואין לו מים, צריך לכרוך ידיו במפה כדי לאכול פת, ואם ימצא מים בודאי עד כדי הילוך שעה ורביע ימתין ולא יאכל עד שגגיע למקום המים, ואם אין מים לפניו כלל אך יש לאחוריו אם הוא שיעור מהלך רבע שעה יטרח ויחזור לאחוריו ויטול ידיו כדי לאכול, ואם הוא יותר מרביע שעה אינו מחוייב לחזור בעבור זה, והא דאמרין בשיעור רבע שעה חזר היינו בהיכא דליכא פחד וחשש שכנה, אבל בפחד וחשש שכנה או שהוא חולץ עם השיריה ואין ממתניין לו, בכל זה יכרוך ידיו במפה ויאכל הפת :

[יט] קודם שיטול ידיו כדי לאכול פת, יזהר לומר לשם יחוד קודשא בריך

ושכינתה וכו' הריני בא לקיים מצות עשה דרבנן ליטול ידי ולשפשפם היטב קודם סעודה, כדי לעשות נחת רוח ליוצרי ולעשות רצון בוראי לתקן שורש מצוה זו במקום עליון, ויהרמ"י אחד ואחד שתהיה חשובה ומקובלת ורצויה לפניך מצוה זו של נטילת ידיים והשפשוף קודם סעודה, כאלו כונתי בכל הכוונות הראויות לכיון, ובזכות מצות הברכה אשר נברך על נטילת ידיים קודם סעודה, יהיה עתה עת רצון לפניך וימשך מן אור אין סוף שפע מוחין ואורות גדולים לשנים עשר פרצופים הרמזים בעשר ספירות הכוללים הרמזים בעשר אצבעות הידים, ומשום נקבל שפע עשרה ברכות ומשום לך האלהים (להמשך מא"ס מוחין ופועל) מטל השמים (כמחה) ושממני הארץ (בינה) ורוב דגן (דעת) ותירוש (חסד) יעבדוך עמים (גבורה) וישתחוו לך לאומים (תפארת) הוי גביר (נצח) לאחיק (הוד) וישתחוו לך בני אמך (יסוד) אוררך ארוך ומברכך ברוך (מלכות) :

פרשת תרועה מצווע [א] נטילת ידיים צריכה כלי, מפני שסמכו דין טהרת ידים על הזאת מן חטאת ועל קידוש ידים ורנלים במקדש שהיו צריכים כלי, כל הכלים כשרים אפילו כלי אבנים שאינם מקבלין טומאה, ובלבד שיהיו עשויים לקבל משקה, כובע לבד אפילו קשה ומעור שיכול לקבל משקה פסול לנטילת ידיים כיון שאינו כלי גמור, וגם אינו עשוי לקבל משקה, ובשעת הדחק שלא ימצא כלי אחר התיר מרן ז"ל ליטול בו אך לא יברך על נטילת ידיים, וטוב שיכרוך ידיו במפה בשעת אכילה אחר שיטול בכלים אלו [ב] גם כסויי הכלים כיון שאין התחלת עשייתן כדי לקבל אין נוטלין מהם, [ג] הכלי צריך שיחזיק רביעית (86 סמ"ק ולחזו"א כ- 150 סמ"ק), ואם לאו אין ליטול ממנו אפילו שיטול ממנו שנים וששל פעמים [ד] לא יהיה הכלי נקוב, ושני מיני נקבין הם הא' נקרא מוציא משקה שאם יש מים בתוך הכלי יוצאים מהם מנקב, והב' נקרא כונס משקה דהיינו אם ישימו הכלי הזה בתוך המים וכנסו בו המים דרך הנקב ההוא לתוך הכלי נקב הכונס משקה גדול מנקב המוציא משקה, אם ניקב בכונס משקה אפילו אם הכלי מחזיק רביעית מן הנקב ולמטה אין נוטלין ממנו, דבטל מתורת כלי, אבל אם הנקב הוא מוציא משקה אם מחזיק רביעית מן הנקב ולמטה נוטלין ממנו, ואם לאו אין נוטלין ממנו, ואם יש לו כלי אחר לא יטול בו לכתחילה. **ה"ע ניקב מוציא משקה אפילו אין למטה בכלי שיעור רביעית כשר הכלי ומברך ע"י** :

[ה] אם נסדק אף על פי שאינו אלא במוציא משקה אין נוטלין ממנו משום דנסדק גרע מניקב, ואף על גב דיש חולקין, ובשעת הדחק יש לסמוך על המקילין אבל לא יברך בשם ומלכות אלא ירהרר שם ומלכות בלבד : [ו] נקב או סדק שהמים יוצאים ממנו טיפה אחר טיפה תכופים בזה אחר זה הרי בידוע שהוא שיעור כונס משקה ופסול לדברי הכל ואם אינו מוריד טיפה אחר טיפה אז יבדקנו על ידי ששימנו בתוך המים ויראה אם הוא כונס משקה או לאו :

[ז] כלי שיש לו פיה בצורת צינור וגם עוד פיה רחבה וגדולה המנהג פשוט בארץ ישראל בגדד ליטול מהצינור אך יש מחמירין לומר שאם פי הקנה גבוה מהפיה הרחבה שיטול דרך הרחב וטוב להזהר בזה היכא דאפשר כלי שדרכו להיות פה הקנה גבוה יותר, גם עושים בראש הקנה דחק כעין מרזב בולט שיוצקין ממנו בזה יש חשש אחר דיש אוסרים ליטול דרך אותו העשוי כמין מרזב מפני דשם אין לו דין כלי כיון שאינו מחזיק שם משקין, ולשיטתם צריך ליטול דרך הפיה הרחבה, ואף על גב שיש חולקין וסבירא ליהו דשרי ליטול בצד המרזב וכן העיד החיד"א שכן המנהג פשוט, מכל מקום ירא שמים יחוש בזה ויטול דרך פה הרחב ומיהו אין למחות ביד הנהוגים היתר ליטול דרך המרזב, אם הצינור נמוך מן הפיה הרחבה יטול מהצינור

[ח] צריך להיזהר שלא יהיה בשפת הכלי שנוטל ממנו חרץ או בליטה שיעור כונס משקה, ואם נשבר הכלי בשפתו בצד אחד יטול במקום השבר שהוא התחתון והנמוך :

[ט] כלי נחושת שניקב צריך שיסתמנו בבדיל ולא שעוה, זפת וכדו' ה"ע - **אפשר לסתום בזפת וכשר לנטילה**, וכלי חרס אין מועיל לסתום בחרס וטיט, אלא בזפת ודבק ה"ע - **כלי חרס שסתמו בחרסית אם אין לו כלי אחר רשאי ליטול בו ידיים**]

[י] לא ילא מלא חופניו מים ויטול לחבירו ויש שאין נוטלין אלא מן הכלי, וכן הוא עמלו לא יטול ידו אחת מן הכלי ואחר כך ישפוך ממנה לידו השניה, ויש מתירין בזה בהיכא ששפך על ידו הראשונה רביעית בבת אחת מן הכלי ויש להחמיר :

[יא] אם הכניס ידיו בתוך כלי של מים ושפף ידיו בהם לא עלתה לו נטילה אלא הוא מחובר לקרקע, דכיון דהכלי מחובר לקרקע נמצא אין כאן נטילה אלא כעין טבילה היא זו, ואין טבילה בשאובין, ואם אין הכלי מחובר לקרקע הרי זו דרך נטילה, ויש מתירין בזה שוברים בין שנוטל ידיו מתוך הכלי בין מכניס ידיו לתוך הכלי הכל נקרא נטילה בכלי, ויש אוסרין בזה, ובשעת הדחק שאין לו כלי ליטול ממנו יש לסמוך על המקילין אך יברך בלא שם ומלכות אלא ירהרר שם ומלכות בלבד, וגם עוד יכרוך ידיו במפה ויאכל :

זוהר הקדוש - מעלת העוסק בתורה
העוסק בתורה זוכה לעולם הזה ולעולם הבא ולא דנים אותו בעולם הבא רבי יהודה פתח בשבח התורה ואמר, (תהלים ט) משייב תורת יי תמימה פי התורה התמימה שעסק בה האדם בעולם הזה משייבת נפש. גורמת לו קיום בעולם הזה ושתשוב אליו נפשו בתחית המתים עד כמה יש לבני האדם להשתדל בתורה, כי כל מי שעוסק בתורה, יהיה לו חיים בעולם הזה ובעולם הבא, והוא זוכה ליהנות בשני עולמות ואפילו מי שעוסק בתורה ואינו עוסק בה לשמה כראוי, זוכה גם כן לשכר טוב בעולם הזה, ולא דנים אותו בעולם הבא.

עד כמה זוכה הנותן צדקה לעני כתוב בתהילים פרק-מא : {א} למנצח מןמור לךוד : {ב} אשרי משקיל אגל-גל גיזים רעה גמלטהו ה-הנה : {ג} הנה | ישמרהו ויחיהו ויאשר בארץ ואל-תתנהו בנפש אגביו : {ד} הנה יסעדנו על-עשר דגי כל-משקבו הפכת בחליו : {ה} אגני-אמרתי ה-הנה תגני רפאה צפשי פי-חטאתי לך : מזמור זה מדבר כמה גדול כחה של צדקה : ה' שומרו מיום רעה ה' ישמור . ה' שומרו שמירה כללית ומחיה אותה ויהיה מאושר ואויביה לא יצליחו עליו . בחוליו ה' יבריא אותו כל משכבו הפכת בחוליו דהיינו צדקה יכולה להפוך אדם חולה לאדם בריא . מזמור זה מלמדינו כמה גדול כחה של צדקה

שאלה : שאלה : ראובן בשעה 12:00 בלילה חיכה בתחנה עצרה מונית שאל ראובן את המונית כמה זה עולה ותוך כדי דיבור נכנס שמעון ולקח את מקומו של ראובן האם מותר מה שעשה או אסור
תשובה : אם ראובן סגר עם המונית ורק רצה לברר פרטים שלא יופתע מסתבר דמקרי שמעון עני המהפך בחררה לדעת מרן בסימן רלו שפסק שגם במציאה יש דין עני המהפך בחררה, היינו שאם ראה ראובן מציאה לידו ועמד לזכות בא לדעת מרן אסור לאחר לזכות בה ואם קפץ חבירו והגביהה זכה בה לדעת מרן נקרא רשע אבל לדעת הרמ"א ש"ס"ל שבמציאה אין דין עני המהפך בחררה הכא הוי כמציאה שלא ימצא עוד מונית שירות בשעה כזאת כמבואר ברמ"א שם בחושן משפט סימן רל"ז שכל דבר שאינו מצוי נידון מציאה אבל אם ראובן הסתפק אם לעלות למונית לא מקרי עני המהפך דכל שלא סגר איתו לא מקרי מחוסר קנין שמחוסר קנין אלא שני"ל שכל שברור שרוצה לעלות איתו אלא שמברר פרטים טכניים שלא יפתיע אותו במחיר מופקע וכד' שמעון נקרא עני המהפך בחררה

להרחיק מאתנו כל צד של מידת אכזריות

כתב ספר החינוך מצוה תנב. שלא לאכל אבר מן החי. שנמנעו שלא לאכל אבר מן החי, כלומר אבר שנחתך מבעל חיים בעודנו חי, ועל זה נאמר (דברים יב כג) ולא תאכל הנפש עם הבשר, וכן אמרו ולא תאכל הנפש עם הבשר זה אבר מן החי משרשי המצוה. [טעם מצוה זו] כדי שלא נלמד נפשנו ממדת האכזריות, שהיא מדה מננה ביותר, ובאמת שאין אכזריות בעולם גדול ממי שיחתך אבר או בשר מבעל חיים בעודנו חי לפניו ויאכלנו. וכבר כתבתי כמה פעמים התועלת הגדול [ה] לנו בקנותינו המדות הטובות ונתרחק מן הרעות כי הטוב ידבק בטוב. והאל הטוב חפץ להטיב, ולכן יצוה עמו לבחר בטוב, והו דרכי ברב המצות על צד הפשט. ע"כ

וכן כתב רבנו האבן עזרא זצ"ל לגבי איסור מצוות בשר בחלב גדי אמו בטעם הדבר קָּתַב שֶׁפְּעֵעַם הַמַּעֲשֶׂה לְעַרְב אֶת בֶּשֶׂר הַגְּדִי הַרְךְ בַּחֲלֵב אִמּוֹ יוֹלְדֹתוֹ וְיִשְׁנֶה אַכְזָרִיּוֹת וְחֹסֵר רִגְשׁוֹת פְּלִי מֵהַבְּהֵמָה, מֵה שֶׁמְשַׁרְשֵׁשׁ בְּאֶדָם אֶת מִדַּת הָאֲכָזְרִיּוֹת. וְלִכְן אֶסְרָה הַתּוֹרָה אֶת הַדְּבָר בְּכָל אֶפֶן - גַּם לֹא בַּחֲלֵב אִמּוֹ. שְׁמִדַּת {הַרְחֻמְנִיּוֹת} הִיא מִיִּסּוּדוֹת הַיּוֹנֵת הָאֲדָם,

וכן כתב שערי תשובה שער שלישי אות לו. לא תאמץ את לבבך ולא תקפוץ את ירך (דברים טו). הוזהרנו להסיר מנפשנו מדת האכזריות. ונטוע בה נטעי נעמנים, הם הרחמים והחסדים הנאמנים. כמו שכתוב (שם כה) והלכת בדרכיו. ובעבור כי מן האפשר שלא יקפוץ את ידו ויחון את העני ולא מדרך רחמנות. כענין שנאמר (משלי יב) ורחמי רשעים אכזרי. על כן כתוב לא תאמץ את לבבך. ועונש האכזריות רע ומר. כאשר יתבאר בשער האכזריות בעזרת האל. ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (דברים יג) ונתן לך רחמים ורחמך והרבך. כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים וכל שאינו מרחם על הבריות אין מרחמין עליו מן השמים ע"כ

הגמרא במסכת בבא מציעא (דף פ"ה.) מספרת על ר' יהודה הנשיא, שדקדקו עליו בשמים לפום מדרגה דיליה הגבוה של רבינו הקדוש, על שלא נהג ברחמנות על "עגל". ומעשה שהיה - כך היה: פעם אחת, בעת שהיה רבי בדרכו לבית המדרש, עבר דרך השוק, והנה רואות עיניו, אנשים קצבים סוחבים איתם עגל קטן לבית המטבחים כדי לשוחטו. בשעה שהעגל הבחין ברבי הקודש, רץ מיד אליו, החביא את ראשו תחת כנפי גלימתו, והחל גועה בבכיה - מה... מה... וכאילו היה אומר לו: "רבי! הצילני נא מידם!" [ומה באמת רצה העגל הרבי? מסביר ה"עניב"], שבעגל היתה נשמה מגולגלת, והוא פחד להשחט בידי הקצבים, מחשש ששמה יאכלה את בשרו ללא שחיטה כדור, וללא ברכה. ולכן התחנן הוא לרבי, שיקנה אותו מידם, ויחלץ את בשרו לתלמידי חכמים, ובכך יבוא הוא על תיקונו! ואולם משום מה, רבי התעלם מתחנונו של העגל, והוציא אותו מתחת גלימתו, באומרו לו "לך לשחיטה, כי לכך נוצרת!" באותה שעה הקפידו בשמים מאד על רבינו הקדוש, על שלא נהג במידת הרחמנות כלפי העגל שהיה לו להבין את רגשי העגל. ולכן פסקו - "כיון שלא ריחם עליו, יבואו עליו יסורים!" ואיזה יסורים! יסורים נוראים (כאבי שיניים, ומעיים...) שאי"ה להעלותם על הדעת. הכתובים היו איומים עד כדי כך - שהיו שומעים את קול צעקותיו של רבי, שהיה גונח וזורק כאבים, למרחק של 3 קילומטר!!! ויסורי תופת אלו, נמשכו במשך 13 שנים

שלמים!!! ובזכות מה בסוף ריחמו עליו מהשמים, וריפאו אותו! הרבה 'זכויות' היו לרבי, ואף אחת מהם לא עמדה לו: רק זכות אחת עמדה לו לרבי להינצל מיסוריו: בזכות שריחם על יצורים של בע"ח, לכן ריחמו עליו ג"כ מהשמים! וכך מתארת הגמ': יום אחד ישב רבי בביתו ולמד, ושפחתו היתה באותה שעה מטאטא את הבית. והנה הבחינה השפחה, שבזוית הקיר מוטלים גורים קטנים של עכברים, וכיון שרצתה לסלקם, לקחה את המטאטא, וגררה אותם החוצה. רבי שהבחין בנעשה, ניצבט ליבו מרוב כאב, ופנה מיד לשפחתו ואמר לה: "הינחי להם! שהרי כתוב 'ורחמיו על כל מעשיו!' מעשה קטן זה, עורר רחמים גדולים בשמים, ובזכות שרבי ריחם על יצוריו של הקב"ה - ריחמו עליו גם מהשמים, ולקחו ממנו את היסורים! התפוננות גדולה נפְּרָה בְּבֵיתוֹ שֶׁל גְּבִיר הַעֲגֵרָה. בְּתוֹ הַמְּהַלְלָה נִכְנָסָה בְּבִרְתֵי הָאֲרוֹסִין, וְבַעֲדוֹ זְמַנִּים מִסְפָּר, יִחַגְּגוּ בְּגִי הַעֲגֵרָה אֶת שְׂמֵחַת פְּלוּלוֹתֶיהָ עִם הַתְּנָה הַמְּהַלְלָה. הַגְּבִיר הַבְּטִיחַ לְבֵיתוֹ סְכוּם עֵתָק בְּנִדּוּנֶיהָ, וְאֵף הַתְּחַיֵּב לְזוֹן אֶת הַזּוּג לְכָל יְמֵי חַיָּו, וְגַם יָחַד לְהֵם דִּירָה מְפֹאֶרֶת. מִסְפָּר זְמַנִּים לְפָנֵי הַתְּנָה, הִחְתַּן מְפֹאֶרֶת לְצֵאָה מִפְּתַח הַחֵדָר, אֲרוֹן הַסְּפָרִים שֶׁהֵיחָה עִמּוֹס בְּסִפְרֵי קוֹדֶשׁ בְּדִירָה, רִתְּמוֹ אוֹתוֹ אֲלוֹ, וְלִמְעַט מִסְפָּר אֲנָשִׁים בּוֹדְדִים לֹא רָאָה אִישׁ אֶת פְּנֵיו. בְּעָרְב שַׁבַּת שֶׁלְפָנֵי הַתְּנָה, עָמַד לוֹ הַחֵתָן וְהִשְׁקִיף בְּעֵד חִלּוֹן הַחֵדָר וְאֵל עֶבֶר בֵּית הַזֵּרֵי אֲשֶׁתוֹ לְעֵתִיד, וְרָאָה שֶׁלְפָנָם עֲסוּקִים בְּהַקְנֹת לְשַׁבַּת, אוֹפִים חֲלוֹת וּמִבְשָׁלִים תְּבֻשָׁלִים. וְהֵנָּה בְּאוֹתָהּ שַׁעָה נִכְנָס לְמִטְבַּח תְּרַנְגוּל, וְהִחַל לְנַקֵּר מֵהַחֲלוֹת שְׁהוֹכְנָה לְשַׁבַּת. פְּתֹאִים נִכְנָסָה הַכֶּלֶה לְמִטְבַּח, וְהַבְּחִינָה בְּמַה שַׁעֲשֶׂה הַתְּרַנְגוּל, וְחִמְתָּה בְּעָרְהָ, וּמִיָּד אֲחִזָּה בְּתֵרַנְגוּל וְזָרְקָה אוֹתוֹ בְּחֹזֶקַּה עַל הַקִּיר, וּמְעֻצְמֵת הַמְּכָה, מֵת הַתְּרַנְגוּל. בְּרָגַע הַחֲלִיט שָׁרָאָה זֹאת הַחֵתָן, הַחֲלִיט בְּלִבּוֹ שֶׁאִינוֹ רוֹצֵה לְהִנְשֵׂא לָהּ. מִדּוֹתָיו הַרְחוּמוֹת לֹא נָכְלוּ לְשַׁאֵת אֶת אֲבָרָיוֹתָהּ שֶׁל הַעֲגֵרָה. [אף שעשתה זאת כיון שהתביישה מחתנה שתרנגול גרם לה בושה מחתנה שהחלות לשבת התקלקלו ולא שלטה בכעסה על התרנגול] מִיָּד סָגַר הַחֵתָן אֶת סְפָרָיו וְהִלָּךְ לְבֵית הַמְּדֻרָשׁ. טוֹבֵי הַלּוּמְדִים שֶׁל הַעֲגֵרָה שְׁקוּעִים הָיוּ בְּלִמּוּד, וְלֹא שָׁמוּ לֵב לְחַתֵּן שֶׁפִּסַּע לְעֶבֶר קִפַּת בֵּית הַקְּנִסָּת שֶׁצָּבָה עַל הַבֵּימָה, וְהִקְתָּה בְּמִלָּאָה בְּמִטְבְּעוֹת. הַחֵתָן הִחֵל מְקַרֵּב גְּדִי לְעֶבֶר הַקְּפָה, הוּא פִּתָּח אֶת הַמְּכָה שֶׁל הַקְּפָה, וּלְפָתַע הַשְּׁלִיכָה אֶרְצָה. הֵס הַשְּׁלֵף בְּבֵית הַקְּנִסָּת, וְעִינָיו הִלַּל נִנְעָצוּ בְּבַחוּר שֶׁהִסְתַּתֵּר מֵאֲחוֹרֵי הַבֵּימָה וְנִתְפַּס בְּגִבְתּוֹ. בְּאוֹתָם זְמַנִּים הָיוּ נוֹהֲגִים לְבָנוֹת הַחֵדָר מִיָּחַד מְסֻרְגִים, הַמְּיַעַד לְהַעֲנִיֵשׁ אֶת מִי שַׁעֲשֶׂה מְעֻשִׁים שֶׁאֲסוּרִים לְעֻשׂוֹת. אוֹתוֹ הַחֵדָר נִלְקַח וְהוּשֵׁם בְּאוֹתוֹ הַחֵדָר, וְכָל מִי שֶׁעוֹבֵר בְּדֵי לְהַקְנִס לְבֵית הַקְּנִסָּת, הֵיחָה רוֹאָה אֶת מִי שֶׁאֲסוּר בְּאוֹתוֹ הַחֵדָר. שַׁבַּת הַמְּלִכָּה פְּרָשָׁה אֶת כְּפֹנֶיהָ, וְהַגְּבִיר הַמְּתִיחַ זֶה זָמַן רֵב לְחַתְנּוֹ שֶׁיִּתְלָהּ אֵלָיו לְבֵית הַקְּנִסָּת, וְיִשְׁרָאָה שֶׁחַתְנּוֹ אִינוֹ רֵב לְחַתְנּוֹ שֶׁיִּתְלָהּ בְּבֵר הַחֵדָר לְבֵית הַקְּנִסָּת. וְהֵנָּה כְּשֶׁהִגִּיעַ לְשֵׁם הַגְּבִיר, הִשְׁכּוּ עֵינָיו בְּרֹאוֹתוֹ אֶת חַתְנּוֹ לְעֵתִיד אֲסוּר בְּחֵדָר... מִיָּד בָּרַר מֵה עוֹלָל חַתְנּוֹ, וְכִשְׁנֹדַע לוֹ שֶׁנֶּסָה לְגַנֵּב, מִיָּד הַחֲלִיט לְבַטֵּל אֶת הַשְּׂדוּקָה, וּבְמוֹצָאֵי שַׁבַּת, סָלַק הַבַּחוּר מֵהַעֲגֵרָה. כְּשֶׁשָּׁב הַחֵתָן אֵל בֵּית הַזֵּרֵי הַמְּדֻרָשִׁים שֶׁשָּׁמְעוּ מִפִּיו אֶת דְּבַר הַמְּעֻשָׂה, שֶׁאֲלוּהוּ מְדוּעַ עוֹשֶׂה כֵּן? הַשִּׁיב לָהֶם הֵבֵן: לֹא עָלָה בְּדַעְתּוֹ לְבַשֵּׁת בֵּית יִשְׂרָאֵל וְלְהוֹדִיעַ לָהּ שֶׁאִינוֹ מוֹכֵן לְהַתְחַתֵּן אִתָּהּ בְּגִלְל שְׁרָאִיתִי אֶת אֲבָרָיוֹתָהּ, וּלְפִיכָּךְ הִעֲמַדְתִּי פְּנִים כְּגֵנֵב, כְּדֵי שֶׁיִּבְשִׁיבוּ אוֹתוֹ וְיִזְרְקוּ אוֹתוֹ מֵהַקְּהֵלָה, וּבְכָךְ יִתְבַּטֵּל הַשְּׂדוּקָה בְּלִי לְפָגַע בְּכֶלֶה... חֲלָפוּ שְׁנַיִם, וְהִי'חַתָּן הַגְּבִיר הַתְּפָרֵס כְּעוֹלָם הַיְהוּדוֹת כְּרַבִּי הַעֲשִׂיל מְקַרְקָא זְצ"ל, רַבָּם שֶׁל הַשֵּׁנִי' [הַשְּׁפָתִי כְּהוֹן], וְהִי'נַחֲלַת שְׁבָעָה", וְרַבִּים מְגוֹדְלֵי הַפּוֹסְקִים שֶׁלְאַחֲרָיו.

מילי דבדיחותא: מפוקח ללימוד תנ"ך געניע לבית ספר לבחון את התלמידים נכנס לאחת הכיתות ושואל תלמיד ראשון מי שבר את הלוחות, התלמיד הסמיק והחוויר לאחר כמה דקות שכמעט שנשנק מבכי אמר אני מבטיח זה לא אני, המפוקח פונה למורה מהי התשובה הזאת, המורה עונה, אתה יכול לסמוך על התלמיד מילה שלו היא מילה, יוצא המפוקח נרעש אל המנהל ומספר לו, המנהל אומר נו באמת מה אתה עושה עסק תגיד כמה עולים הלוחות ואשלים לך

רבה לפני שלימד לחכמים אמר מילתא דבדיחותא ובדחי רבנן לסוף יושב באימה ופתח בסוגיא [שבת ל:]

מי שבידך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב משה אהרון דוד ושלמה הוא יבדך וישמור ויגורר ויעזור וירומם ויצלח את התורמים הקרובים ובני ביתם: חזד אשה, דוד ושרת חניה, צבן יגאל וציפורה, יצחק ויובד תהלה חזד, דוד חזד, ישראל קרין חניה, ציפורה חזד ושפחתה, חי ואביבה חזד, ובולון ובברכה חזד, משה חיים בן אביבה, עמי ושושנה כהן, אליהו ורות נחמה חזד, רפי ואביבה זדון, יסכה ויעקב שמשאיא, שמואל ונורית חזד, כהן שמעון ומרים, מיכאל אליהו חזד, ענוס רויאל ואריה חזד, יצחק וכוכבה חזד, כהן יואל, כהן עוזיאל, שרון קנין, יהונתן ושילת חזד, חזד ודניאל פראגני, יוסף ומיה חזד, הרב אסף נתן, בת שבע חזד וכל משפחתה, אברהם וסוילת חזד, ענוס רויאל חזד, יעקב באבא, דוד ואילנה בתין, ר' יעקב אוביב, כהן רחמים סוויז, בר בנקה ובן, מנושן יונתן, לויזון חזן תהילה בת שרה, רות בת תמר, ובקה בת רות עובד לילט מורח אורון בני ציפורה. שותומים לכלילי קוק כמסוס, כולל יום, סולל כל ששיר, כולל בן הוומים, ונודו [ועלון חשבוני. מלך מלכי המלכים במחלומות ויחיים ויחיים מכל ערה ונקט יצילם] נבחה כוכב ומעלה ובכל אשר יעשו יצילו ויבטל האל- גזירות קשות ורעות ורעות יליחם האל- גזירות טובות וברכות מרובות, וזכות התורה תגן בעדם וימלא כל משאלת ליבם לטובה, לחיים טובים ומנוחיים, ויסיר כל מחלה וכל דבר רע ונזפה תמיד שמחים ונאושרים באי"ה. לעני: ירום בן יזיל, רחל בת מולה אליהו בן מירכה.